

ОСНОВНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ПОНЯТИЯ И КАТЕГОРИИ

Доц. Надя Велева

Блага

- Благата са средствата, които допринасят полза на хората.

Класификации на благата:

- Материални и нематериални;
- Отложени и неотложни;
- Публични, частни, смесени и др.

Блага

Особено важна е класификация на благата според тяхната *достатъчност и недостатъчност*:

- *Свободни*
- *Стопански*

Икономически ресурси

ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО:

- 1) Способността за разпознаване на възможностите за печалба
- 2) Желание за поемане на риск
- 3) Способности за организиране на другите ресурси (земя, труд, капитал)

Потребности

- Усещането за недостиг у хората, което те се стремят да премахнат.

Потребностите са обективизиран израз на жизненонеобходимите условия за съществуване на отделния индивид, социална група или общество.

Класификации на потребностите

- Материални и нематериални
- Физически, духовни и социални
- Първични и вторични
- Индивидуални, колективни и др.

Нужди

- Това са потребностите на отделната личност или на група от хора, които са свързани с тяхната ***покупателна способност.***

Потребление

- Използването на благата за текущи нужди и потребности.

Полезност

Физическата и психологическата полза, която хората получават от стоките и услугите.

Колкото повече полза получават потребителите, толкова по-голяма е полезността на стоките и услугите.

Полезност

- Полезността това е
удовлетворението, което
произтича от определена дейност
и по-специално от потреблението.

Пределна полезност

- Това е допълнителното задоволство, което изпитва един купувач от всяко следващо увеличение в потреблението на една стока.
- Представява количествена оценка на полезността, което означава, че с всяко следващо потребление на едно и също благо се доставя следваща полезност. Всяка следваща полезност е пределна по отношение на предхождащата.

КОНКУРЕНЦИЯ

Конкуренцията е съревнование по зададени параметри и критерии, което някои печелят, а други губят.

КОНКУРЕНЦИЯ

В икономиката най-широко разпространената форма на конкуренция е **ценовата**. За привличането на служителите се заплащат по-високи заплати, а за привличането на клиентите се предлагат по-ниски цени.

Основни концепции в съвременната икономическа наука

1. Ограниченост на стопанските
ресурси и неограниченост на
потребностите.

Основни концепции в съвременната икономическа наука

2. Ефективен избор

Противоречието между ограничеността на ресурсите и неограничеността на потребностите на хората налага необходимостта от извършването на ефективен избор от няколко алтернативи.

Основни концепции в съвременната икономическа наука

3. Цена на пропуснатите възможности (алтернативна цена). Това е стойността на следващата най-добра алтернатива за използване на дадените ресурси, от която субектът се е отказал.

Основни концепции в съвременната икономическа наука

4. Маргинален подход

Маргинален (пределен) – допълнителен, добавъчен.

Икономическите решения се базират на сравнение на очакваните маргинални (пределни) разходи с очакваната маргинална полза (изгода).

Основни закони

- Обратнопорпорционалното съотношение между цената на стоките/услугите и количеството стоки и услуги, които потребителите купуват, се нарича **закон за търсенето**.

Основни закони

- Принципът, според който съществува правопрпорционална зависимост между цената на стоките/услугите и броя на тези, които желаят да продават и произвеждат, се нарича **закон за предлагането**.

Основни закони

Закон за сравнителните предимства

Всеки икономически субект се специализира за производството на такива стоки и услуги, за които има най-ниски алтернативни разходи, и се стреми да ги разменя за стоки и услуги, за които, ако започне да ги произвежда, би имал най-високи алтернативни разходи.

Основни закони

Закон за намаляващата възвръщаемост от използваните ресурси

С увеличаване на разходите за осъществяване на дадена стопанска дейност допълнителният продукт (или доход) постепенно ще намалява.

**БЛАГОДАРЯ ЗА
ВНИМАНИЕТО!**